

УДК 792.5(477)

О.М. Черніговець

ДИТЯЧИЙ ІГРОВИЙ ТЕАТР ПІВНІЧНО-ЗАХІДНОГО РЕГІОНУ УКРАЇНИ ДРУГОЇ ПОЛ. ХІХ – ПОЧ. ХХ СТ. ЯК ФОРМА ТРАДИЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ

У системі видовищно-ігрових форм традиційної культури і мистецтва Північно-Західного регіону України др. пол. ХІХ – поч. ХХ ст. помітне місце належить дитячому ігровому театру. Це багатожанрове поліфункціональне явище, пов'язане з культурними процесами, побутом, господарською діяльністю, географічним середовищем регіону, духовними, художніми, дозвіллевими традиціями та народною педагогікою волинян і поліщуків. Тому вивчення теми сприятиме глибшому пізнанню культури краю, дитячих театральних ігрових традицій та їх культурно-мистецьких особливостей.

Проблема ігрового театру взагалі і дитячого зокрема була об'єктом наукових досліджень вітчизняних та зарубіжних мистецтвознавців, культурологів, фольклористів. Серед українських дослідників виокремимо роботи Н.Іванової (театральна-видовищна культура), Г.Довженок (дитячий фольклор), Т.Липової (ігрові форми фольклору).

Цікавими для розкриття нашої теми є дослідження російських вчених: В.Гусева (теоретичні та історичні аспекти фольклорного театру), Л.Івлевої (видовищно-ігрові форми традиційної культури), А.Михайлової (педагогічні аспекти лялькового театру) та білоруського фольклориста І.Сучкова (проблема виконавця і глядача у фольклорно-ігровій традиції). Однак, дитячий ігровий театр, як форма традиційної культури Північно-Західного регіону України др. пол. ХІХ – поч. ХХ ст., ще не став предметом наукового дослідження.

Мета статті: дослідити сутність, специфіку, типологічні, жанрові та змістові особливості дитячого ігрового театру як форми традиційної культури Північно-Західного регіону України др. пол. ХІХ – поч. ХХ ст.

Розглядаючи сутність дитячого ігрового театру досліджуваного регіону, відзначимо, що наша позиція ґрунтується на думці Н.Іванової, що «елементи театральності збереглися у видовищно-ігровій культурі слов'янських народів» [6; 146], Л.Івлевої, що в «гра є «театральним» інваріантом обрядів, народних ігор і театру...» [7; 24], Г.Довженок, яка відзначила, що «сутністю дитячого буття є гра в широкому розумінні цього слова» [5; 34] та Т.Черніговець, що розглядає дитячі театральні форми дозвілля краю як «художньо-педагогічні дієства, засновані на ігровій дії» [16; 92, 95].

Драматургічною основою традиційного ігрового театру, на думку Н.Іванової, виступав фольклор [6; 146]. У дитячому театрі досліджуваного регіону др. пол. ХІХ – поч. ХХ ст. – дитячий фольклор. Г.Довженок назвала ним «широке коло творів, що активно побутували у народі протягом століть» [5; 4] і визначила його види (ігровий та позаігровий) і жанри [5; 76, 132].

Керуючись цією класифікацією, ми систематизували дитячий фольклор, записаний в регіоні у досліджуваній період Етнографічно-статистичною експедицією у Західно-Руський край (під кер. П.Чубинського), Товариством дослідників Волині (В.Кравченко), Х.Ящуржинським, Лесею Українкою, О.Кольбергом, сучасними дослідниками дитячого фольклору України (К.Луганська, О.Смоляк) та культурної спадщини Північно-Західного регіону (О.Ошуркевичем, В.Давидюком, С.Шевчуком, Т.Пархоменко) і нами.

До дитячого фольклору регіону досліджуваного періоду належали ігри, лічилки, вірші, заклички, примовки, звуконаслідування, скоромовки, загадки, небилиці, байки, страшилки, прозивалки, пісні, таночки, музикування, сюжетні забави, обряди, казки. Вони побутували у репертуарі дітей віком до 12 років і заповнювали їх дозвілля у будні і свята, складали зміст корелятивних і комунікативних форм, розваг, забав, святково-обрядових дійств. Названі жанри дитячого фольклору наділені пізнавальними, морально-етичними, комунікативними,

естетичними, видовищними, розважальними рисами та ігровими властивостями (руховими, звуковими, словесними, драматичними, імітаційними, імпровізаційними).

Позиціонуючи до тези про гру як інваріант театру, підкреслюємо, що гра в цьому контексті визначається двома ознаками: дією та перевтіленням (входженням в роль). А це означає існування дитини-гравця у двох світах: реальному та придуманому, що є характерним для дитячого віку. В них дитина відображає, перетворює та відтворює цей другий світ в образах художньої уяви через дію. Для цього використовується чимало ігрових прийомів: слово, звук, міміка, жести, інтонація, рухи, певні засоби (маска, ігровий інвентар, середовищні компоненти). На думку Л.Івлевої «при такому змісті поняття «гра» вбирає весь театр, і нарівні з ним дитячі народні та обрядові ігри» [7; 24-25].

Проаналізуємо характерні риси дитячого ігрового театру.

По-перше, це форма колективної співтворчості, побудована на фольклорному матеріалі, де учасники виконують різні ролі: організатора, актора, режисера, критика, глядача. Актуальним у цьому контексті видається аналіз співвідношення «актор – глядач», де ігрова дія виступає двостороннім актом інтеракції і творчості, що відповідно, заперечує існування пасивного глядача ігрового дійства. У колективній творчості виконавці стають глядачами, а глядачі відгукуються виконавськими діями. Таку ситуацію теоретик народного мистецтва П.Богатирьов назвав «чистою грою» [1; 88].

Ситуацію, коли глядачі не відгукуються на творчість зовнішніми виконавськими діями (не включаються в ігрове дійство на рольовому рівні), а відбувається лише їх безпосереднє спілкування з акторами та духовно-емоційна співучасть, І.Сучков називає колективною грою виконавців із глядачем [13; 137]. Це притаманно обрядам колядування, щедрування, посівання, волочібних та кустових. Подана характеристика типів ігрової діяльності доводить, що дитячий ігровий театр є видовищною формою традиційної культури.

По-друге, провідним розвивально-динамічним компонентом дитячого ігрового театру є драматична дія, що виникає в процесі різнохарактерної ігрової діяльності: рухової, комунікативної, художньо-творчої (музикування, виконання пісень, віршів, таночків), обрядової. На думку Ф.Герладжі, який досліджував особливості режисури театралізованих видовищ, народних свят і обрядів Північно-Західних областей України в наш час «дія є основою будь-якого жанру театралізованих дійств» [2; 15].

По-третє, дитячий ігровий театр – різновид просторово-часового дійства, де простір набуває драматургічних функцій. На думку Н.Іванової «ігровий простір мав велике значення в народному театрі, створюючи неповторну специфіку видовищного спілкування. Умовність, незамкнутість, безмежність – риси, які можна виділити при організації ігрового простору в фольклорних театральних-видовищних формах. Народна вистава могла проходити на вулиці села, майдані, в полі, в лісі, хаті [6; 167]. Перетворення ігрового простору в театральний відбувалося за рахунок ігрової дії виконавців, їх взаємодії з глядачами та засобів художньої виразності, відзначав В.Гусев [3; 59].

У різних жанрах дитячого фольклору по різному відбувається ігрова дія і процес співтворчості. Тому розглядаючи ігрові явища як інваріант театру, необхідно уточнити, про який тип дитячого ігрового театру іде мова:

а) *«чистої гри»* чи *колективної гри виконавців з глядачем* – у залежності від включення глядача в ігровий процес;

б) *імітаційний* (наслідувальний) чи *імпровізаційний* (творчий) – в залежності від характеру ігрової діяльності);

в) *моножанровий* (домінування одного жанру фольклору: ігри, загадки, танці, небиліці) чи *поліжанровий* (його складають різні жанри) – в залежності від використовуваних жанрів фольклору;

г) *розважальний* чи *обрядовий* – в залежності від змісту ігор.

Витоки дитячого ігрового театру Північно-Західного регіону – в іграх імітаційного характеру (лат. – наслідування). В них відтворювалась поведінка чи звуки тварин, птахів,

комах, жаб тощо. Способами відтворення була пантоміма, сюжетні ігрові дії, звуконаслідування (голосом чи музикуванням). Прикладом імітаційних ігор є «Ходить ведмідь у бору», «Квочка», «Рак» [17].

Імпровізаційний ігровий театр ґрунтувався на творчості дітей, результатом якої було узагальнення та художнє відтворення явищ навколишнього світу. Різновидами імпровізаційності стали ігри *рухливі* (сюжетні), *творчі* (примовки, заклички, вірші, пісні, танці, обрядові дійства), *пізнавальні* (загадки, страшилки).

Імітаційно-імпровізаційна модель характерна для дитячого іграшкового театру. З іграшками діти відтворювали сценки побуту, різні види господарської діяльності, поведінку та соціальні ролі дорослих (в сім'ї, громадських місцях, під час свят і гостьових форм). Основними іграшками сільських дітей регіону були ляльки (з тканини, соломи, ниток, листя кукурудзи) та дитячі моделі речей хатнього і господарського вжитку, які спеціально виготовлялись (посуд, прялки, колосочки, граблі, молотки, млини, вози). А.Михайлова, проаналізувавши дитячі сюжетні ігри з іграшками, назвала їх «ігровим спектаклем, театром гри, театром-грою» [8; 14].

Найбагатшим жанром дитячого ігрового театру регіону були ігри. Вони створювались дітьми або трансформувалися ними від календарних, трудових і сімейних свят, обрядів, гостьових форм дозвілля у власну субкультуру. В системі ігор – розмаїття видів: а) за змістом (обрядові, соціально-побутові, пізнавальні, розважальні, творчі, фізично-розвиваючі; б) за рівнем рухової активності (рухливі, малорухливі, комбіновані); в) за характером ігрового дійства – імітаційні та імпровізаційні; г) за засобами вираження ігрових дій (танцювальні, пісенні, музичні, словесні, драматичні, фізично-рухові). Ігри мають сюжет, композиційну побудову, рольовий характер дії.

Проаналізуємо сюжетно-драматичну основу популярної у дитячому середовищі регіону у досліджуваній період рухливої гри «Закува» (загальноукраїнська назва «Хованка»). Вона проводиться в природному просторі (де є за що заховатись), який набуває драматургічних функцій в процесі ігрової діяльності дітей. Це колективна рольова гра, де всі гравці – учасники і глядачі, діють за заданими ігровими правилами. Конфлікт гри – у протиставленні мети головного героя та учасників. Композицію гри складають: ігрова прелюдія (лічилка), сама гра та фінал. За допомогою лічилки «*Раз, два, три, чотири, ми вареники варили...*» діти визначають головного героя – сторожа. Він має знайти всіх гравців. У центрі ігрового простору сторож закриває очі і рахує до п'яти: «раз, два, три, чотири, п'ять – я їду шукать». За цей час гравці мають заховатись. Сторож шукає їх, знайденим вважається той, кого він побачив. Ці гравці стають у центрі ігрового простору і стоять доти, поки сторож не знайде всіх. Кого знаходить останнім, той стає сторожем і гра починається спочатку [17].

Крім цього, різновидами моножанрового ігрового театру був поетичний, пісенний, музичний, танцювальний, гумористичний, епічний. Тематика творів охоплювала явища природи, побуту, господарської діяльності, сімейних відносин.

Поетичний театр – це віршовані сценки про оточуючий світ та світ дитинства, функціонував як автономний, чи доповнював забави:

*Пішли діти з хати, взяли дудку пограти
Повісили дудку на зеленім дубку...* [17].

Театр закличок і примовок виникав із звертань дітей до сонця, дощу, хмар, вітру, птахів і вони перетворювались у грайливу забаву. Найчастіше це була реакція на появу об'єкта звертання, чи потреба його появи (коли довго йшов дощ – чекали сонця, і навпаки – коли чекали дощу посилили:

Йди, йди дощику, зварю тобі борщику у глинянім горщику... [17].

Пісенний театр складала пісні-ігри, пісні-танці, пісні-танці-ігри. В основі виконання пісень була ігрова дія та засоби вираження (слова, мелодія, текст, звук, ігрові і танцювальні рухи). Проілюструємо сказане пісенною картинкою про роботящих курей:

Два півники, два півники горох молотили.

Дві курочки – чубарочки до млина носили.... [12].

Музичний театр виникав у процесі музикування на дудці, сопілці, окарині, гребені, трубі, а також на листі та стеблах рослин, пелюстках квітів, корі дерев. Весною виготовляли свистки та дудки з гілок вільхи, липи, верби, калини, а влітку «гнали» на соломині, очеретині, листі кукурудзи. Часто музикування доповнювало сюжетні забави [16; 50].

Танцювально-ігровий театр регіону представлений імпровізаційними картинками на теми побуту чи природи та обрядовими танцями (весняними хороводами, танцями Кози чи Коня час щедрування і колядування) [16; 50].

Театр скоромовок фактично нагадував конкурс мовної майстерності, де ігрова дія будувалась на утрудненій вимові словесного тексту, викликаного відповідним розташуванням приголосних звуків та імітації сюжету:

Журиць жушок на жердині, а жуциха на жасмині:

Жученята пожужжали, їжу зовсім не жували... [17]

Особливо виразно регіональні особливості проявилися в театрі загадок (це колоритні метафори, що в завуальованій формі розкривають сутність певного предмета чи явища). Поліські загадки відображають різноманітні аспекти життя народу та навколишню природу. Серед них – загадки про ліс, болото, рослинний світ, матеріальну культуру краю. Наприклад: «Стоїть над водою, хитає сивою бородою» (очерет), «Мої милі чиричики побіжіте в ліпичики, та й скачіте в шудру-будру» (квасоля, квасолеві ліпачі, окріп) [17]. Забави із загадками являли собою пізнавальні конкурси, у яких діти грали індивідуально чи командами.

Основою дитячого гумористичного театру були небилиці та байки – ігри у «перевернутий світ»: «...Іду я, та й іду, аж стоїть хатка на льоду, млинцем зачинена, маслом запечатана»... [16; 53].

Казково-епічний театр займав особливе місце у культурі Північно-Західного регіону. Його дослідник О.Ошуркевич відзначав, що провідними жанрами були казки, перекази, легенди, страшні історії, що передавалися дітям дорослими у сім'ї, а також казкарями. У неділю до казкаря (літній дідусь чи бабуся) сходились діти, щоб послухати цікаві оповіді і стати учасником захоплюючих пригод, фантастичних історій, героїчних подій [10].

Моножанрові розваги сприяли формуванню виконавського досвіду дітей та навичок моделювання більш складних програм, перетворюючи їх у сюжетні драматичні дієства, різновидами яких були розваги, забави, обряди. Вони відбувались у неділю, присвятні та святкові дні і являли собою комплексні багатожанрові ігрові дієства, зміст яких залежав від пори року.

Зимові розваги відбувались у неділю, присвятні та будні дні і склались з ігор: «Сніжки», «Два морози», «Крутилка», «Ведмеді», «Свинка», а також катання на санках та ковзанах. Вони проходили на льоду, у дворах, садах, на вигоні. Весняні забави склались із ігор гойдалкового типу та рухливих. Діти збирались на своїх улюблених місцях і там влаштовували гойдалку на міцній гілці дуба, липи чи дикої груші. Гойдання мало організований характер і передбачало різного роду змагання. Гойдання з часом змінювалось рухливими іграми («У відьми», «Залізний дід», «Комар») [17].

Програми літнього ігрового театру склали різні види ігор і тематичних розваг, що відображали трудову діяльність, рослинний і тваринний світ, побут, сімейні та громадські відносини. Зокрема: «Яструб і квочка», «Гладишки», «Хустинка», «У лісі», «Копички». Місцями ігрових дієств були двори, вулиці, левади, гаї, підліски, територія біля ставків і річок [17].

У Північно-Західному регіоні України побутували і тематичні розваги, пов'язані із збиранням квітів і ягід, а також косінням сіна. Перші характерні для дівчаток, другі – для хлопчиків. Крім плетіння вінків, гралися у «квіткові» ігри: «Ромашка», «Мак», «Волошки», «Мати-й-мачуха», «Букет» тощо. Хлопчики полюбили «капельнохові» розваги, їх склали

конкурси на оригінальний капелюх та ігри: «Латка», «Шляпки», «Гори» [17].

Тематичні театральні дійства осінньої пори характеризують їх назви: «Гарбузяні», «Капустяні», «Горобині», «Кукурудзяні». Вони передбачали виготовлення з названих рослин чи плодів масок, чучел, головних уборів, або костюмів. До гарбузяних діти готували собі костюми (баби-яги, домовика, чорта), а з гарбуза робили чучело людської голови (вичищали середину, вирізали очі, носа, рота і ставили в середину запалену свічку). З чучелами грали ігри, а потім ходили вулицями, щоб прогнати нечисту силу [17].

Дитячий обрядовий театр характеризується тим, що ігрові дійства (обряди) були тематичними і їх зміст визначався ідеєю свята. Фактично діти ставили виставу за відомим сюжетом. На відміну від імпровізаційних ігор, театральне обрядове дійство готувалось (формування дитячого гурту, розподіл та розучування ролей, виготовлення костюмів, вивчення вітальних текстів, колядок, щедрівок, веснянок).

Провідними формами різдвяного театру у Північно-Західному регіоні були колядування (виконання обрядових пісень дівочими гуртами) та драматичні дійства: «Вертеп» і «Три королі» у виконанні парубочих гуртів. Їх сюжет відображає народження Ісуса Христа. Героями вертепних вистав були українець, ангел, воїни, Ірод, смерть, пастушки, волхви [10; 15-16].

Новорічний театр представляли обряди щедрювання (виконання обрядових пісень дівочими гуртами на вулиці перед вікнами хати), «Водіння Кози», «Водіння коня», «Плуг», «Маланка» та засівання. Вони носили карнавальний характер, учасники одягали костюми (вивернуті кожухи) і маски, ходили з новорічною зіркою, відзначає Т.Липова [15; 139]. Сюжет драматичного дійства «Водіння Кози» складають сценки: прихід Кози до хати, вітальна щедрівка і танець, її смерть, оживання, віншування господарів та обдарування щедрувальників [17].

Різновидами весняного видовищного театру були обряди зустрічі весни і птахів (виконувались заклички, хороводи, веснянки, гаївки, рогульки). На Великдень ігровим дійством були святкові забави, програма яких складалась із багатьох жанрів фольклору: веснянок, хороводів, ігор («Журавель», «Володар», «Крашанка», «Котилка», «В лозу», «У хруща») [17].

Локальними рисами відзначалися дитячі ігрові забави на Зелені свята. Популярними були ігри «Трійця», «Рак-неборак», «Кривенька качечка», «Русалочка». Видовищний характер мало обрядове дійство «Водіння Куста», поширене на Рівненському Поліссі. Його виконавці виготовляли вінки з квітів, трав і листя для кожного учасника та костюм головної героїні – Кустянки. Цей процес відбувався в лісі, звідки в полудневу пору гурт ряджених дітей вирушав до села, співаючи кустових пісень. «Куст» заходив до кожної хати, щоб привітати господарів з Кустом (літом):

Ой, у тому лісі да всякій квіти, й убирають Куста маленькі діти.

Ой, вони приходять з лісу додому,

Дай поздоровляють з Кустом в кожному дому [17].

Святкові літні розваги доповнювали купальські, де діти були учасниками: хлопчики допомагали парубкам готувати багаття, плели капелюхи з високої трави, що нагадували форму конуса і слугували захистом голови від вогню (хлопчикам дозволялось стрибати через вогнище). Дівчатка готували собі вінки, водили хороводи та грали в ігри: «Відьма», «Мара», «Водяник» [17].

З настанням Спасівки розпочинались осінні розваги. Їх ознакою було використання городнього чи лісового реквізиту: гарбузів, качанів кукурудзи, ягід горобини, соняшників, горіхів, жолудів. Поширеними були «капустяні» та «гарбузяні» маскові конкурси, вечірні розваги з різними рослинними чучелами, концерти дитячого музикування на соломині, листі та дудках із стебел соняшника, кукурудзи, ріпалях із дубової кори, змагання на збирання горіхів, грибів, жолудів, виготовлення горобиного намиста. Серед ігор: «Білкі, жолуді, горіхи», «Зайці в городі», «Вуж» [17].

Отже, художньо-змістовий аналіз дитячого ігрового театру Північно-Західного регіону України другої половини XIX – поч. XX ст. свідчить, що він належить до видовищних явищ традиційної культури і мистецтва. Його драматичною основою виступав дитячий фольклор, жанрове розмаїття та зміст якого є відображенням життєдіяльності дітей, їх художньої творчості та естетичних смаків. Ігровий потенціал дитячого фольклору реалізувався в процесі ігрової дії та рольовому виконанні, що характеризує театральний характер ігор, розваг, забав та обрядових дійств і вони перетворювались на дитячий ігровий театр, ігрову виставу, театр гри, театр-гру.

Джерельні приписи

1. Богатырев П.Г. Вопросы теории народного искусства / П.Г. Богатырев. – М.: Искусство, 1971. – 544 с.
2. Герладжі Ф.П. Режисура театралізованих видовищ, народних свят і обрядів / Ф.П. Герладжі. – Рівне: Ліста, 1997. – 142 с.
3. Гусев В.Е. Русский фольклорный театр XVIII – нач. XX в. / В.Е. Гусев. – Л.: Искусство, 1980. – 248 с.
4. Давидюк В.Ф. Поліська дома / В.Ф. Давидюк. – Рівне: Волинські обереги, 2003. – 186 с.
5. Довженок Г.В. Український дитячий фольклор / Г.В. Довженок. – К.: Наукова думка, 1981. – 366 с.
6. Іванова Н.О. Театральні-видовищна культура і фольклор // Мистецтво і етнос: Зб. наук. праць, ІМФЕ ім. М.Рильського / Н.О. Іванова. – К.: Наукова думка, 1991. – 224 с.
7. Івлева Л.М. Обряд. Игра. Театр: К проблеме типологии игровых явлений / Л.М. Івлева // Народный театр: Сб. стат. / Отв. ред. В.Е. Гусев. – Л.: Искусство, 1974. – 134 с.
8. Михайлова А.Я. Педагогические аспекты взаимодействия театра и зрителя в художественной практике театра кукол / А.Я. Михайлова // Экспресс-информация. Серия «Зрелищные искусства». – Вып. 1. – М.: ГПБ, 1988. – 14 с.
9. Музика та дія в традиційному фольклорі / Упоряд. В.Коваль, Б.Янівський. – Львів: ЛДМА ім. М.Лисенка, 2001. – 116 с.
10. Ошуркевич О.Ф. Чарівне кресало: народні казки з Волині і Полісся / О.Ф. Ошуркевич. – Львів: Каменяр. – 1995. – 158 с.
11. Пархоменко Т. Календарні звичаї та обряди Рівненщини / Т.Пархоменко. – Рівне: Видавець Олег Зень, 2008. – 199 с.
12. Смоляк О.С. Український дитячий музичний фольклор / О.С. Смоляк. – Тернопіль: Лілея, 1998. – 78 с.
13. Сучков И.И. Исполнитель и зритель в белорусской фольклорно-игровой традиции / И.Сучков // Зрелищно-игровые формы народной культуры: Сб. стат. / Отв. ред. Л.М. Івлева. – Л.: Искусство, 1990. – С. 133-143.
14. Старков В. А. Традиційна ігрова культура населення України / В.А. Старков. – К.: ІУА та Д ім. М.С. Грушевського НАН України, 2009. – 400 с.
15. Українська художня культура: Нач. пос. / За ред. І.Ф. Ляшенка. – К.: Либідь, 1996. – 415 с.
16. Черніговець Т.І. Формування дозвілєвої культури молодших школярів засобами дитячого фольклору (на матеріалі Західного Полісся України): дис. ...канд. пед. наук: спец. 13. 00. 06 / Т.І. Черніговець. – К.: КНУКіМ, 2002. – 212 с.
17. Матеріали особистого архіву автора.

Резюме

Розглядається дитячий ігровий театр Північно-Західного регіону України др. пол. XIX – поч. XX ст. як форма традиційної культури, його сутність, специфіка, типи та драматургічна основа – дитячий фольклор.

Ключові слова: дитячий ігровий театр, дитячий фольклор, традиційна культура, Північно-Західний регіон України.

Summary

Chernigovets O. Child's playing theatre north-western to the region of Ukraine of the second half of XIX – beginning of XX of century as form traditional culture

In the article child's playing theater of the North-western region of Ukraine opens up from second part of XIX – till beginning XX century item, as an important form of traditional culture of region. In particular, his specific, evolution, child's playing folklore and types of playing theater.

Key words: child's playing theater, child's playing folklore, traditional culture, the North-western region of Ukraine.

Аннотация

Рассматривается детский игровой театр Северо-западного региона Украины вт. пол. XIX – нач. XX ст. как форма традиционной культуры, его суть, специфика, типы и драматургическая основа – детский фольклор.

Ключевые слова: детский игровой театр, детский фольклор, традиционная культура, Северо-западный регион Украины.